

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 bani numărul 20.

Administrația, strada Gărei No. 25.

Abonamentul, 10 lei pe an.

ZILE DE PATIMI

E deja toamna, târziu, aproape începutul iernei. Totul în natură se pregătește pentru repausul rânduit de legile armoniei universale; singure viața, între cari omul e în perpetua neodihnă. La aer liber, în câmp, sau închis între cei pa ru pereți ai locuinței, omul e în vecinică sbuciumare, vecinic chinuit de griji, cu atât mai amare pentru cei desmoșteniți de soarte.

Dumnezeule! și cât e de mare numărul celor desmoșteniți, nu s'a văzut nici-o dată! Priviți anul acesta: o mare parte a țării, în launtrul careia o Dobroge întreaga, rasa, pleșuva peste tot, de ori-ce semne de indestulare a lumii ce o locuiește.

Atâtea zeci de mii de suflete cari trebuiesc hranite din milostenia publică a Statului și celorlalte instituțiuni filantropice.

Dar țeranul mai găsește unele lucruri de primă necesitate; el toarce cânepa și lână pentru îmbrăcăminte, agonisește o bucată de piele pentru încălțăminte; el adună tizic sau burueni și se încălzește.

Mizeria cea mare, mizeria cea neagră, e la orașe, în fundul mahalalelor, mai adese în case cu oare-care aparențe, ascunsă de ochii profanilor.

Ce se face, în Constanța, acel

furnicar de lume care trăia muncind cu caruța, cu palmele, la banițe și cu sacul? atâția bătrâni scăpați mișiți de obor? mulțimea de încărcatori și descărcatori pe la magazii, atâți magazineri, socotitori, platitori, baniceri, cetulații, și cum le mai zice? curțieri de cereale, agenți și comisioneri de produse? lumea aceia de hamali în schela, care purtau mare parte din bogăția țării pe umerii lor? Nimenea, dar absolut nimenea n'a luat anul acesta o centimă; pe când în cei doi ani trecuți abia au lucrat cât să-și poată urni zilele; recolta fiind destul de slabă după cum se știe.

Ce se fac oamenii aceștia la cari nu s'a gândit nimenea până acum? Cui vor trece ei anul acesta atât de lung? Perspectiva iernei e atât de lungă că înflorează pe ori-ce om gânditor.

Și oamenii din guvern sunt așa de ocupați de meschinariile politicianismului! Și șefii ori părinții orașelor sunt așa de scrupuloși cu împărțelile câștigurilor din sfera lor de influență! Și bogații sunt așa de preocupați de somptuositatea instalațiunii lor; pe când cocoanele lor sunt așa de nervoase de grija toaletelor cu care se vor prezenta la primele baluri!

Lângă fie-care casă scaldată în valuri de lumină și căldură, observatorul filantropic vede o casuța modestă, cochetă, dar unde, drept cămin abia licarește o pa-

lida candela muribundă, ca și ființele tremurânde din prejur.

Suferința cea mai cruntă o îndură tocmai pătura cea de oameni cari se ascund mai mult; mizeria cea mai chinuitoare locuiește tocmai sub vestmântul cel mai îngrijit, sub surtucul cel mai periat.

Intr'alte țări, cu moravuri mai umane, sunt societăți filantropice cari împrumută, ajută, pe cei încercați de nenorocire; în alte orașe se mai găsesc ființe simțitoare, suflete nobile, cari se devotează faptelor de caritate; adună bani și obiecte, organizează fel de fel de petreceri, cu produsul cărora alina multe din suferințele celor lipsiți.

În Constanța s'a stârpiț cu desăvârșire floarea creștină a compatimirei pentru suferințele altora, aci numai crește printre toate elementele populațiunii, de cât buruiana moliciunii dulce și a corupțiunii.

Suntem în zile de patimi unde virtuțile se sting cu desăvârșire.

Spre rușinea noastră a Românilor: aceasta e singura conchistă morală, ce am făcut asupra populațiunii locale.

Cronica săptămânei

Săptămâna asta, a fost bogată în tot felul de evenimente, atât în țară cât și în străinătate.

Prima veste, o veste bună, e că sfârșitul crizei e apropiat, căci în

sfârșit guvernul a isbutit să contracteze un împrumut, ast-fel că comerțul nostru nu va mai suferi.

În schimb însă, tot din comerțianții noștri, și anume petroliștii, au atins culmea neobrăzării. Ei au scumpit petrolul, ridicând prețul până la 50—55 bani litrul.

Se zice că Statul ar fi amenințat pe carteliști petrolului, că le va retrage avantajele acordate pentru industria română; și le va face foarte bine.

Din culisele politice se vestește ca împăcarea fracțiunilor disidente este împlinită și în curând vor începe o campanie în contra guvernului prin intruniri publice pe cari le vor ține în capitală și județe.

Starea sămănăturilor e perfectă în toată țara.

Din Târgu-Ocna vine știrea că 15 ocași au încercat să evadeze pe timpul când se întorceau de la Saline la temniță. Ei au rupt convoiul și au luat fuga spre apa Trotușului, soldații însă după somațiunile legale iau împușcat pe vr'o 5 din ei, restul prinși.

Curtea regală își va lua reședința în București Duminică 14 Noembrie.

Peste câte-va zile M. S. Regina va pleca în străinătate.

Apropos de străinătate:

Răsboiul din Africa continuă cu furie.

Boerii repurtează victorii peste victorii. Sosese în continuu ajutoare de trupe engleze.

Un nou conflict s'a ivit între Italia și Austria din cauza arestării de către autoritățile austriace, a doi supuși Italiani la Riva. Italia a cerut satisfacție la Viena și crede că o va obține dat fiind relațiunile amicale ce există între aceste două țări.

La 9 Noembrie a avut loc inaugurarea solemnă a călei ferate Roman-Plevna-Șumla, de către Prințul Ferdinand al Bulgariei.

Suveranii Germaniei cari se află aici în Anglia sunt obiectul sărbătorilor ce se dau în onoarea lor. În parcul de la Windsor a avut loc o vânătoare la care împăratul Wilhelm a luat parte, împușcând 178 fasani și 328 epuri de casă.

Și ca să termen vă mai anunț că diseară, la Sala „Elpis” vom avea

ocasiie să aplaudăm pe tinerii noștri diletanți Constantinieni, în piesele „Năpasta” de Carageale și „Doamna s'a culcat” o foarte hazlie comedie

Costache

JUDECATA LUI KRÜGER

Patriarhul care guvernează, atât ca un tată de familie, cât și ca președinte al Republicei eroice națiunii Boere, d-l Paul Krüger, este un om a cărui înțelepciune a ajuns aproape pe a lui Solomon.

Se citeaza multe judecăți ale lui „Moș Paul” și nu tocmai din cele ușoare dar cari toate au adus liniștea și mulțumire între părți.

Așa de exemplu: Două Boeri erau în litigiu pentru o moștenire. Se judecaseră în toate felurile și tot nu ajunseseră la o înțelegere. Nicăi odată nu erau mulțumiți. În cele din urmă hotărâră să supue cause lor și președintelui republicei „Moș Paul.”

Krüger, după ce a ascultat pe amândoi, chibzuî un moment, pe urmă adresându-se unuia dintre contes-tanți:

—Tu, Karl, vei împărți averea în două părți egale, dar absolut egale. Ambele să aibă aceeași valoare, mă înțelegi fătul meu nu e așa?

Apoi întorcându-se către cel-alt:

—Tu, David, după ce Karl va fi făcut împărțeala, îți vei alege partea care-ți va conveni.

Cei doi se găsiră în adevăr foarte drept judecați. Împărțirea se făcu perfect prin îngrijirea lui Karl și David, fu foarte mulțumit de partea ce și luă, așa că amândoi nu mai avea nici un cuvânt de certă.

Constanța, 1899 Noembrie.

Casius.

PREȚUL UNEI PALME

CAMERA CORECȚIONALĂ

Președintele. (lui Cavifof care și face deponiția) Ei, în fine ai primit o palmă! Unde?

Cavifof Dar, în plină figură.

Președintele (înălțând din umere), Cearcă de pricepe o dată ceia ce-ți zic. Eu te întreb, unde, în ce loc, iar nu în ce parte a corpului.

Cavifof A! ertați! la cafeneaua Belavista. Era marți seara. D-l Enef

cu care legasem cunoștință cu câte-va zile mai înainte pe când îmi da o foită îmi propusese să facem un pichet. Primii și luarăm loc unul în fața celui l'alt...

Președintele Mă rog, scutește-ne de aceste detalii, avem și alte lucrări de făcut.

Cavifof Adevărat. Ne puserăm dar să jucăm și câștigai șase partide la rând. La începutul celei de a șaptea pe când anunțai un nouă-zeci: „Ai o șansă insolentă, îmi zise rece d-l Enef, și cum eu n'am suferit nici-odată insolentele, fie de ori-ce fel ar fi, eată cearta gata și de aci, acest brutal mi-a dat și o palmă.

Avocatul D-lui Enef D-le President reclamantul a usat de cuvântul brutal adresat clientului meu, în plin public ceia-ce constituie o insultă pentru care depun o plângere și cer 5000 de fr. despăgubiri, dacă nu retractează cuvântul brutal.

Cavifof (inspă mântui) 5000 fr.! retrag cuvântul de brutal! Din contra acest domn galant mi-a tras o palmă de am auzit câinii în Giurgiu.

Președintele. Asta-i tot?

Cavifof Da! tot!...

Președintele (cu jumătate voce) Asta nu e tocmai grav! — D-l Substitut?

Substitutul Las la aprecierea Onor. Tribunal.

Președintele (către avocatul lui Enef) Aveți cuvântul!

(Avocatul se ridică și din discuția sa probează că și 2+2=4 că clientul său este omul cel mai blând din lume incapabil de a bate pe cine-va. Ceva mai mult chiar el a fost bătut de reclamant, care este un om vicios, răutăcios, arțagos și care a mai avut a face cu justiția. Un om care nu se știe din ce trăește, care joacă cărți mereu, și lucru curios câștigă în tot deoana.

În public o mare indignare domnește contra lui Cavifof care se sculă infuriat strigând: Aceasta e o infamie..

Președintele (către Cavifof) Taci din gură. Dacă mai intrerupi pledoaria te dăm atară. (Avocatul termină conciliend la achitarea clientului său pur și simplu care însă este condamnat la 16 fr. amendă).

Cavifof Cât?

Președintele 16 franci.

Cavifof 16 franci?! A! asta nu mai este judecată, asta e curat batjocură!

Președintele N'o să taci din gură?
Cavifol In Bulgaria...

Președintele N'are ce căuta Bulgaria aici! s'a judecat afacerea.

Cavifol Frumoasă judecată ce-i drept
Președintele Ce-ai zis, mă rog!

Cavifol O batjocură un caraghioz-lac. (vrea să plece)

Președintele Gardieni, puneți mâna pe el. (Gardiani îl însfacă) Îți mai menții cuvintele?

Cavifol Da! de sigur! Caraghioz-lac, caraghioz-lac, caraghioz-lac.

Substitutul Cer aplicarea pedepsei pentru insulta tribunalului:

Președintele De sigur, (se consultă cu cei doi judecători și pe urmă pronunță :)

„Tribunalul, deliberând conform legii.

„Având în vedere că azi numitul „Cavifol a calificat de caraghioz-lac, în plin public judecata tribunalului „și că întrebat dacă menține cuvintele a răspuns afirmativ.

„Având în vedere că aceasta constituie un ultragiu adus judecătorilor în exercițiul funcțiunii lor.

„Făcând aplicațiunea art. 222 codul penal care zice că: Când Magistratii vor fi insultați în exercițiul funcțiunii lor, delicventul va fi pedepsit cu închisoare de la 1 lună „la 2 ani, și dacă, ultragiul a avut „loc în plină ședință, închisoarea va fi de la 2—5 ani.

(cu voce tare)

„Condamnă pe numitul Cavifol la „2 ani închisoare!

„Dată azi etc.“

Cavifol (aiurit) Dacă știam că o palmă costă așa de scump primind'o și e așa de avantajos a o da, aș fi știut ce trebuia să fac!...

Constanța 1899 Octombrie

Casius

INFORMAȚIUNI

Din ziua de 6 Noembrie iluminatul electric a încetat de a mai funcționa. Toți stâlpii și firele aeriene au fost ridicate de pe Strade.

Ministerul neaprobând nici învoiala făcută astăvară, ca iluminatul să continue pe socoteala comunei până la încheierea unei concesiuni definitive, Societatea a făcut cunoscut Primă-

riei, prin o somație, că numai poate continua.

Ministerul n'a aprobat partea din aranjamentul făcut, care stabilea că Primăria se substituie societății în ce privește raporturile acesteia cu particularii, dar a aprobat regia numai pentru iluminatul stradelor. Lucrul acesta nu putea conveni nici Primăriei, pentru câteva telinare, nici Societății care a pierdut neconținut sume respectabile, din târăgănierea aprobării învoiei primordiale.

Representantul puternicei Societății „Union“ din Berlin pleacă de aci foarte desilusionat de încrederea Societății în primele învoiei cu consiliul comunal imperfecte, neavând aprobarea legală a ministerului, pe când instalațiunile erau deja terminate, după stăruința primarului, d-l E. Schina, care asigură aprobarea lor.

Societatea e vinovată că a pășit la cheltueli înainte că contractul să fie iscălit și aprobat de minister, conform legilor țerei românești.

Cât pentru raporturile rele cu unii particulari dintre cari pentru un caz de abuz de putere al unui înalt funcționar a trebuit să reclame la consul și la sediul Societății în Berlin, acest incident regretabil, nu trebuia să fie determinant din cauza descurajierii de care d-l prezentant se vede cuprins un ce trecător și aplanabil, după cum a și fost.

Din toate aceste, paguba e pentru Societate, care va trebui să desdăuneze pe particulari, de cheltuelile avute, pe lângă perderile celelalte și pentru oraș care rămâne în întunec.

Comuna, dacă va scapa teafără din procesele, ce neapărat vor naște, va trebui să își ia măsurile necesare pentru viitor scoțând la licitație iluminatul, după cum ar fi trebuit să facă de la început.

— x —

La 15 curent se deschid camerile alese anul acesta, sub guvernul actual. Nu putem ști firesce, ce va cuprinde Messagiul Regal; ne îndoiim că mesagiul de anul acesta va diferi de cele de până acum, cari nu menționau nimic despre Dobrogea de zece ani încoace.

Ne aducem aminte, cum citit într'un ziar din Bucuresci, că d-l ministru al instrucțiunii publice Tache Ionescu, sufletul guvernului actual, ar fi luat angajamentul de a da drepturile po-

litice Dobrogenilor. Noi, în studiile ce am făcut asupra acestei chestiuni, am dedus, și nu ne am sfîit a spune aci părerea noastră, că: chestiunea incorporării definitive a Dobrogei la Patria-mună, adică acordarea deplină a drepturilor cetățenești Dobrogenilor, stă alt undeva, mai pe sus de cât capetele tuturor d-lor miniștrii. De aceea nu s'a făcut nimic până acum, și nici credem că se va face. Dealtminterea, vom vedea, în curând.

— x —

În vederea sărăciei ce bântue în oraș știind că e multă lume, multe familii oneste, în cea mai grea suferință, staruim pe lângă d. Prefect, pe lângă d-l Primar, pe lângă d-nii magistrații, pe lângă toți capi de servicii, pe lângă notabili tuturor naționalităților, să se concerteze și iea dispozițiunii pentru formarea unui fond de ajutor pentru sărăcimea din Constanța, de care asigurăm că e nemărginit de multă anul acesta.

— x —

Asociațiunile particulare, anumite societăți de economie — cunoaștem cursul de economisirea unor leșne crezătorii în fundul unor buzunare fără fund—de promovarea cutărilor interese speciale, ar trebui să cedeze locul, anul acesta, sărăcimii fără nume și fără distincțiune de naționalitate.

Capului județului și Primarului încumbă inițiativa pentru acest finit.

— x —

Duminică și Luni au fost aci, în orașul nostru, d-l Director al Cailor ferate Miclescu și d-l D. Patrușiu, directoru ministerului Domeniilor

— x —

D-l Doctor Crăniecanu, medic militar, specialist în oculistică, a fost mutat din garnizoana Constanța, cu atâtea cazărmi și militarime de toate armele, la Ostrov, unde pareni-se e o singură companie de militari.

Așa e în țara noastră, toți Fischerii și guviții se numesc, inspectorii ocu- liști săi rămân în garnizoanele cele mai bune.

Și cu toate aceste e țară românească!

— x —

Lucrarea de adâncirea capetelor stradelor Română, Elenă și Mahometană, ce dau în capătul despre port al bulevardului, se esplică ast-fel: Platforma portului are să fie adânc-

cu un metru de ceea ce este acum. Astfel fiind-că panta ce urcă din port pe bulevard la cele trei strade să nu fie și mai mare, a trebuit să se adâncească bulevardul și capetele numitelor strade tot cu un metru, ca panta să rămâie cel puțin tot aceeași de până acum, destul de repede după cum se cunoaște.

* *

Aproape toate stradele din orașul de sus vor fi macadanisate în campania acestui an. Partea de sus a orașului a devenit mult mai frumoasă ca orașul vechiu. S'a început pregătirea terenului, pentru plantarea în primăvară a oborului vechiu, care e un adevărat pustiu în mijlocul orașului.

Avem o observație de făcut: prea se pune numai salcâmi pe strade; iar unde s'au pus alte esențe, ca castani și tei, ca pe trotoarele viitorului parc, de la oborul vechiu, susținătorii copacilor niște simple bucăți de lați de brad, nu vor putea protege arbustii de furia vânturilor. Trebuie neapărat niște tripede ca să nu se piardă cel puțin arbustii scumpi.

—x—

Lucrările pentru alimentarea orașului cu apă continue cu multă activitate.

Pe când proiectul d-lui Cucu prevede mai multe puțuri de captare însă numai la adâncime de 7,50 d-l Simu a pus să se adâncească primele două puțuri la 20 m. adâncime dând deja după cum ni se asigură, apă mai mult ca suficientă pentru indostularea orașului. Rămâne ca cele 3 puțuri ce se sapă să fie puse

în comunicație, ca, fără cisterna, prevăzută de proiectul d-nului Cucu, un singur puț collector să dea toată apa necesară orașului.

—x—

Aflăm că vaccinatorul plășei Mangalia, un domn al cărui nume ne scapă, a scos la lotărie o căruță cu o iapă și o mașină de cusut, luate probabil pe datorie, strângând pe la sate bani, tuturor numerilor, iar tragerea lotăriei n'a mai avut loc de mai bine de un an de zile, deținând și iapă și bani oamenii. Scie despre aceasta autoritatea în drept? și permite asemenea lucruri? Am vrea să scim.

—x—

Mai zilele trecute s'a confiscat una căruță plină cu pâine de la un brutar de pe strada Libertății, care a fost împărțită în mahalaua țigănească. Se țice că toți țiganii s'ar fi bolnăvit de stomach, câți au mâncat din pâinea confiscată.

Rugăm pe ziarul oficial al comunei să publice cum stau faptele, ca publicul să știe cine dă consumației pâine din făină stricată.

SALONUL DE MODE

al

D-ȘOARA LENNY N. DAVIDESCU

Strada Carol No. 9 (colț)

Intrarea prin Strada Comercială No. 11

— CONSTANȚA —

Are onoare a aduce la cunoștință Onor. sale *Clientele* și *Onor. Public.* că a primit un mare asortiment de *pălării* pentru *Dame* *Domnișore* și *Copii*, ultimele creațiuni ale Sezonului de *tömnă* și *earnă*, aduse din cele mai renumite *Casae de mode* din *Paris*

Pălării și *voilette* de *doliu*, *Corone* de *flori*, *artificiale* etc.; *prețurile* foarte *convenabile*.
Singură *depozitară* de *violette* *fine*.
Primeșie și *reparațiuni* de *pălării*.

ANUNCIU

Sub-semnatul Farmacist cu onoare aduc la cunoștința onor. mele *Clientele*, că am transferat,

FARMACIA

LA „MINERVA”

a D-lui KEFALA; în localul

Hotelului continental str. Carol No. 127

în care local s'a aflat până acum firma G. P. Petheu, asigurând că voi expedi și de aci înainte cu cea mai mare îngrijire, prin care am putut câștiga în scurt timp încrederea onor. orașenii ai urbei Constanța.

G. KAUFFMES

George Opreșanu

Licențiat în Drept, fost Director al Domeniilor și pădurilor statului

ADVOCAT

pledază procese la toate instanțele, face acte de notariat, împrumuturi la creditele fonciare, sprijinește afaceri la autoritățile administrative.

București, strada Răsurilor 21, lângă strada Romană începând din linia tramvaiului pe strada Teilor.

TIPOGRAFIA ROMÂNĂ

MARIN PUREA

CONSTANȚA

Esecută ori-ce lucrări atingătoare de această branșă precum:

Ziare, *Broșuri*, *Reviste*, *Teze*, *Registree*,
Bilete de nuntă, *Cărți de vizită* etc.

Clayton & Shuttlewort

BUCURESCI

117.—CALEA DOROBANȚILOR.—117

CRAIOVA

18.—STRADA BUCOVET.—18

MASȘINE AGRICOLE